

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Närvarande
VT, RH, AH-J, AH, FK, CW

Frånvarande
HJ

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Roger Höglund

Protokollförelse
Rättssakkunnig
Pamela Baarman

Nr 8

Joint declaration Åland-Ostbelgien, samarbetsdeklaration
mellan Åland och den tyskspråkiga gemenskapen i
Belgien

ÅLR 2023/7847

Beslut

Beslutade godkänna joint declaration Åland-Ostbelgien i enlighet med bilaga 1 och ger vicantråd Harry Jansson fullmakt att underteckna deklARATIONEN för landskapsregeringens räkning.

Gemeinsame Absichtserklärung über die Beziehungen zwischen den Åland-Inseln und der Deutschsprachigen Gemeinschaft

Der Ministerpräsident der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens, Oliver Paasch und der stellvertretenden Regierungschef von Åland, Harry Jansson

bekunden, in Erwägung der hohen gesellschaftlichen Bedeutsamkeit des Schutzes der Sprachminderheiten sowie der Stärkung der Autonomie, in Belgien, Finnland und Europa, und der Wichtigkeit interregionaler Kooperationen den Willen zur Zusammenarbeit.

Ziel ist:

- die weitere Stärkung der Autonomie der beiden regionalen Behörden;
- die Entwicklung und Festigung der bilateralen Beziehungen auf der Grundlage von Vertrauen;
- die Bereitschaft, bestehende Hindernisse jetzt und in Zukunft in einer gemeinsamen Anstrengung zum Wohle der Minderheiten zu überwinden;
- die Zusammenarbeit zum Wohle ihrer Bürger zu vertiefen und zu erweitern.

Hintergrund

Sprachminderheiten und Autonomie

Ostbelgien ist kulturell von verschiedenen Einflüssen geprägt: verschiedene Länder, unterschiedliche Sprachen und verschiedene Lebensstile haben die Region zu dem gemacht, was sie heute ist. Auch die Identität der Åland-Inseln wurde durch eine lange Geschichte von kulturellen und sprachlichen Fragen geprägt.

Samarbetsdeklaration mellan Åland och den tyskspråkiga gemenskapen i Belgien.

Ministerpresidenten för den tyskspråkiga gemenskapen i Belgien, Oliver Paasch och vice lantråd vid Ålands landskapsregering, Harry Jansson meddelar:

givet den stora samhälleliga betydelsen av att skydda språkliga minoriteter och stärka autonomier, såväl i Belgien som i Finland och Europa överlag, och vikten av interregionalt samarbete, presenterar vi idag våra autonomiers vision om ett stärkt samarbete.

Vårt mål är:

- att ytterligare stärka respektive parts autonomi;
- att utveckla och stärka förtroendebaserade bilaterala förbindelser;
- att gemensamt söka lösningar för delade utmaningar för minoriteter: både nuvarande och framtida;
- att fördjupa och bredda vårt samarbetet till förmån för våra invånare

Bakgrund

Språkminoriteter och autonomi

Ostbelgien är kulturellt format av olika influenser: olika länder, olika språk och olika livsstilar har skapat den region det är idag. Åland har också präglats av en lång historia där identiteten formats bland annat av språket och kulturens betydelse. Båda autonomier har en stark självstyrelse och är språkminoriteter i sina stater. Historiskt har man alltså utvecklat sina egna

Beide Regionen haben weitestgehend autonome Zuständigkeiten und sind darüber hinaus Sprachminderheiten im eigenen Land. Im Laufe der Geschichte haben sich aus diesem Grund eigene Identitäten entwickelt, die sich sprachlich vom Rest des Landes abgrenzen.

Damit sind beide Regionen Teil von rund 340 autochthonen Minderheiten in Europa mit mehr als 100 Millionen Menschen. Allein in der Europäischen Union gibt es neben den 23 Amtssprachen über 60 Regional- oder Minderheitensprachen, die von rund 40 Millionen Menschen gesprochen werden.

Gegenstand

Die vorliegende Absichtserklärung ist Grundlage aller zukünftigen Austausch zwischen der Deutschsprachigen Gemeinschaft und Åland, in Bezug auf die Themen Sicherung der Autonomie sowie der Erhaltung unserer Sprachen, Kulturen und unserer Identität.

Die Parteien einigen sich im Rahmen ihrer jeweiligen Zuständigkeiten auf:

- den Austausch von Ideen und bewährten Praktiken
- die Durchführung gemeinsamer Projekte in verschiedenen Bereichen zur Bewältigung der Probleme sprachlicher Minderheiten
- die gegenseitige Information bezüglich Entwicklungen hinsichtlich des Minderheitenschutzes und der Autonomie
- die Entwicklung von kulturellen Aktivitäten und Netzwerken
- die Zusammenarbeit bei europäischen Programmen
- den Einsatz für den freien Gebrauch der jeweiligen Muttersprache.

Als Pilotprojekt werden sich die Parteien mit den Hindernissen befassen, die durch das Geoblocking im audiovisuellen Bereich entstehen. Dies geschieht auf folgender Grundlage:

identiteter som skiller sig från resten av landet.

Båda autonomier ingår därmed i gemenskapen av cirka 340 inhemska minoriteter i Europa med mer än 100 miljoner invånare. Enbart i Europeiska unionen finns det, förutom de 23 officiella språken, mer än 60 regionala språk eller minoritetsspråk som talas av omkring 40 miljoner människor.

Syfte

Samarbetsdeklarationen är grunden för framtida utbyten mellan den tyskspråkiga gemenskapen och Åland med fokus på frågor som att trygga självstyrelsen och bevara våra språk, kulturer och vår identitet.

Partnerna har idag beslutat att, inom sina lagstiftningsbehörigheter:

- dela idéer och effektiva metoder
- implementera gemensamma projekt på olika områden för att adressera aktuella problem för språkliga minoriteter
- ha ett gemensamt informationsflöde gällande utveckling av minoritetsskydd och utveckling av autonomin
- utveckla våra kulturella aktiviteter och nätverk
- samarbete i relevanta europeiska program
- gemensamt kämpa för rätten att fritt använda respektive modersmål

Som ett pilotprojekt kommer parterna arbeta med de hinder geoblockering av tv- och radioutsändningar skapar. Detta på följande grunder:

Die Abschaffung des Geoblockings für territoriale Sprachminderheiten in Grenzgebieten oder geographisch isolierten Gebieten trägt zur Stärkung der kulturellen Identität, zur Verbesserung des Zugangs zu Bildung und Information, zur Förderung des sozialen Zusammenhalts und zur Schaffung wirtschaftlicher Möglichkeiten bei. Darüber hinaus steht dies im Einklang mit einem Ziel der Europäischen Union, die sich für die Förderung der kulturellen Vielfalt und den Schutz der Rechte von Minderheiten einsetzt. Nicht zuletzt ist auch die Europäische Charta der Regional- oder Minderheitensprachen (ECRML) vom 5. November 1992 hervorzuheben. In ihrer Präambel werden die Erhaltung und Entwicklung von Regional- und Minderheitensprachen als Hauptziele genannt. Nach Artikel 11 (2) haben die Vertragsstaaten unter anderem die positive Verpflichtung, "(...) den freien unmittelbaren Empfang von Hörfunk- und Fernsehsendungen aus Nachbarländern in einer Sprache, die in gleicher oder ähnlicher Form wie die Regional- oder Minderheitensprache gebraucht wird, zu gewährleisten und die Weiterverbreitung von Hörfunk- und Fernsehsendungen aus Nachbarländern in einer solchen Sprache nicht zu behindern. (...)"

Verantwortlichkeiten

Beide Seiten beabsichtigen die Initiierung eines regelmäßigen strategischen Austauschs: mindestens einmal pro Jahr soll ein Austausch zwischen der Deutschsprachigen Gemeinschaft und Åland über aktuelle Fragestellungen und Projekte stattfinden.

Finanzielle Aufwendungen

Zwischen beiden Seiten können im Rahmen der vorliegenden gemeinsamen Absichtserklärung keine finanziellen Ansprüche geltend gemacht werden.

Ett avskaffande av geoblockering för territoriella språkminoriteter i gränsområden, eller geografiskt isolerade områden, bidrar till att stärka den kulturella identiteten, förbättra tillgång till utbildning och information, främja social sammanhållning och skapa ekonomiska möjligheter. Detta är dessutom i linje med ett av EU:s övergripande mål: att främja kulturell mångfald och skydda minoriteters rättigheter. Slutligen bör „European Charter for Regional or Minority Languages“ (ECRML) från 5 november 1992 lyftas. I avtalets ingress nämns bevarandet och utvecklingen av regionala språk och minoritetsspråk som huvudmål. Enligt artikel 11.2 har avtalsslutande stater bland annat den positiva skyldigheten att "(...) garantera friheten att från grannländer direkt ta emot radio- och TV-sändningar på språk som brukas i samma eller liknande form som ett landsdels- eller minoritetsspråk samt att inte motsätta sig återutsändning av radio- och TV-sändningar från grannländer på ett sådant språk. (...)"

Ansvar

Båda parter har intentionen att inleda ett regelbundet strategiskt utbyte: minst en gång per år bör ett utbyte mellan den tyskspråkiga gemenskapen och landskapet Åland äga rum gällande aktuella frågor och projekt.

Kostnader

Inga ekonomiska anspråk kan göras mellan de två parterna enligt denna samarbetsdeklaration.

Anwendungsdauer und Beendigung der Zusammenarbeit

Die vorliegende Absichtserklärung wird mit dem Tag der beidseitigen Unterzeichnung wirksam und soll auf unbestimmte Dauer angewendet werden. Dabei kann jede Seite die Zusammenarbeit auf Grundlage dieser gemeinsamen Absichtserklärung jederzeit beenden. Sie informiert die andere Seite schriftlich über ihre Beendigungsabsicht.

Aufbewahrung von Unterlagen / Rückgabe

Beide Parteien beabsichtigen, alle im Rahmen der Zusammenarbeit erstellten Dokumente in angemessener Weise und in Übereinstimmung mit den geltenden Rechtsvorschriften aufzubewahren. Zur Verfügung gestellte Unterlagen sollen nach Beendigung der Zusammenarbeit auf Anforderung zurückgegeben werden.

Schlussbestimmungen

Änderungen und Ergänzungen dieser Gemeinsamen Absichtserklärung sollen schriftlich erfolgen.

Jede Partei erklärt ein Exemplar erhalten zu haben. Ausgestellt in zweifacher Ausfertigung.

Zu Eupen am 11. Oktober 2023

Oliver Paasch

Ministerpräsident der Deutschsprachigen
Gemeinschaft Belgiens

Samarbetets varaktighet och upplösning

Denna samarbetsdeklaration träder i kraft den dag det undertecknas av båda parter och skall tillämpas på obestämd tid. Vardera parten får när som helst avsluta samarbetet. Den parten skall i sådant fall skriftligen underrätta den andra parten om sin avsikt att avsluta samarbetet.

Dokumenthantering

Båda parter avser att på lämpligt sätt och i enighet med relevant lagstiftning bevara alla handlingar som skapas inom ramen för samarbetet. Handlingar som gjorts tillgängliga mellan parterna skall på begäran återlämnas efter det att samarbetet avslutats.

Slutbestämmelser

Ändringar av och tillägg till denna samarbetsdeklaration skall göras skriftligen.

Vardera parten har tagit del av varsitt exemplar av dokumentet, som är utfärdat i två exemplar.

I Eupen, den 11 oktober 2023.

Harry Jansson

Vicelantråd, kansliminister
Åland